

Uitvoeringsagenda Vitaal Platteland 2020

Inhoud

	Voorwoord	3
1	Inleiding	4
2	Opgaven in de dorpen	6
2.1	Averlo en Frieswijk	6
2.2	Bathmen	7
2.3	Diepenveen	10
2.4	Lettele	11
2.5	Loo	13
2.6	Okkenbroek	14
2.7	Schalkhaar	15
3	Vrijwilligersondersteuning	16
4	Ouder worden op het platteland	17
5	Streekproducten	18
6	Overige ontwikkelingen in het buitengebied	19
	Financiële paragraaf	21

Voorwoord

De afgelopen periode heeft meer dan ooit laten zien hoe belangrijk de sociale samenhang in de dorpen is. We zijn overweldigd door de vele initiatieven die zijn ontstaan. Initiatieven waarin werd omgekeken naar de kwetsbare medemens in de samenleving. Dit is alleen mogelijk door de aanwezigheid van sterke sociale structuren. Deze sociale structuren willen we verder versterken.

We willen de dorpen versterken zodat zij vol vertrouwen de toekomst tegemoet gaan. Daarom hebben we in de afgelopen maanden intensief samengewerkt met het traject Wonen & Voorzieningen. Zodat ook de dorpen in de komende jaren voldoende ruimte hebben om naar behoefte te groeien. De proactieve rol die de dorpen in dit traject hebben gepakt toont aan hoeveel daadkracht er reeds aanwezig is.

Door de impact van het coronavirus hebben we niet met alle dorpen het gesprek kunnen voeren zoals we dat voor ogen hadden. Voor de initiatieven geldt eveneens dat zij zich hebben moeten aanpassen aan de situatie. Doordat het lastiger was om bijeen te komen, hebben verschillende projecten uit de afgelopen agenda vertraging opgelopen. Inmiddels hebben de initiatiefnemers de draad weer opgepakt en we hebben dan ook alle vertrouwen dat de oorspronkelijke plannen uiteindelijk gerealiseerd gaan worden.

Liesbeth Grijsen
Wethouder Platteland

1 Inleiding

Voor u ligt de Uitvoeringsagenda Vitaal Platteland 2020. Deze uitgave is een vervolg op de ingezette lijn van de Uitvoeringsagenda uit 2019 ¹, waarin de focus bij de vitaliteit en leefbaarheid van de dorpen en het voorzieningenniveau ligt.

In gesprek met de dorpen

In het eerste kwartaal van dit jaar zijn we voor deze uitvoeringsagenda in gesprek geweest met de meeste dorpen in onze gemeente. We hebben opgehaald wat de dorpen nodig hebben om vitaal te blijven en het voorzieningenniveau in stand te houden, dan wel te versterken. De dorpingen werken hard aan en vol enthousiasme aan verschillende opgaven die ten goede komen aan de vitaliteit. Dit zijn dikwijls grote opgaven die tijd, aandacht en zorgvuldigheid vragen om tot realisatie te komen. Veelal uitgevoerd in de avonduren en weekenden door bewoners met een groot hart voor de gemeenschap.

De gesprekken hebben we dit jaar samen met het gemeentelijke traject Wonen & Voorzieningen gevoerd. Wonen & Voorzieningen kijkt vanuit een andere invalshoek naar de vitaliteit van de dorpen (en de stad): welke groei van de woningvoorraad is nodig om het voorzieningenniveau op peil te houden?

De opbrengst van deze gesprekken voor de woningbouwopgave wordt meegenomen in het traject Wonen & Voorzieningen, de bredere opgaven zijn opgenomen in deze Uitvoeringsagenda.

Door de impact van het coronavirus hebben we niet met alle gemeenschappen het gesprek kunnen voeren. Deze gesprekken zullen later dit jaar alsnog plaatsvinden.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk van deze uitvoeringsagenda beschrijven we per dorp de lopende en nieuwe initiatieven. Hierbij besteden we ook aandacht aan projecten die op een andere wijze dan middels het programma Vitaal Platteland ondersteund worden. Wat deze projecten met elkaar gemeen hebben is dat ze allen bijdragen aan de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van het platteland. Door het opnemen van al deze initiatieven (zonder uitputtend te zijn), hopen we de lezer meer inzicht te geven in de kracht van de dorpen en tegelijkertijd de dorpen te inspireren.

Hoe verschillend de dorpen ook zijn, enkele opgaven raken meerdere dorpen. De druk op vrijwilligers is één van deze thema's. Evenals het ouder worden in de dorpen. Deze opgaven worden in respectievelijk hoofdstuk 3 en 4 beschreven. Naast de opgaven in de dorpen, zijn er in het buitengebied ook de nodige ontwikkelingen buiten de kernen. In 2018 zijn we gestart met een project om de afzet van streekproducten te stimuleren. Hoofdstuk 5 gaat nader op deze opgave in. In hoofdstuk 6 worden een aantal overige ontwikkelingen in het buitengebied besproken. Tot slot is in het laatste hoofdstuk een overzicht opgenomen van de financiële bijdragen vanuit het programma Vitaal Platteland.

¹ Deze kunt u teruglezen op www.deventer.nl/plattelandsbeleid

IMPACT CORONACRISIS

Gezien de grote impact op de samenleving staan we in deze inleiding kort stil bij de gevolgen van het coronavirus. Het coronavirus heeft impact op velerlei manieren. Het verenigingsleven heeft enkele maanden stilgelegen, de deuren van de dorpshuizen waren noodgedwongen gesloten en vele projecten hebben vertraging opgelopen. Sociaal contact was langere tijd alleen op afstand mogelijk. De samenleving vormde een blok tegen het virus en ontwikkelde in korte tijd vele initiatieven waarin werd omgezien naar elkaar.

Sluiting van de sportkantine en dorpshuizen betekent een zekere aderlating voor de begroting van deze organisaties. Aan het begin van de lockdown heeft het Rijk verschillende tegemoetkomingen beschikbaar gesteld, waaronder voor sportverenigingen. Deze TOGS-regeling is uiteindelijk ook beschikbaar gekomen voor buurt- en dorpshuizen. De provincie Overijssel heeft gelden beschikbaar gesteld voor mkb en maatschappelijke en culturele ondernemingen die hun producten en processen digitaal willen organiseren, bijvoorbeeld het online boeken van vergaderruimtes in het buurthuis. En ondernemers, verenigingen, zzp-ers en stichtingen konden bij de gemeente uitstel van betaling van de gemeentelijke heffingen aanvragen.

Langzaam, maar uiteindelijk ook steeds sneller kwam het openbare leven weer op gang. Om op dit moment (september 2020) weer een halt toeeroepen te worden gezien de oplopende verspreiding van het virus. De maatschappelijke en economische gevolgen blijven we nauwgezet volgen.

LEADER

In deze uitvoeringsagenda wordt meerdere keren gerefereerd naar Leader. Leader is een Europees subsidieprogramma gericht op plattelandontwikkeling. De gemeente Deventer (met uitzondering van de stad Deventer) vormt samen met de gemeenten Raalte en Olst-Wijhe het Leadergebied Salland. Initiatieven die voldoen aan de criteria zoals opgesteld door onder andere de LAG (Lokale Actiegroep Kracht van Salland) kunnen aanspraak maken op een Leadersubsidie. De toegekende subsidie wordt beschikbaar gesteld door de EU, de provincie Overijssel en de betrokken gemeente(n). Meer informatie over Leader is te vinden op de website van [De Kracht van Salland](#)

2 Opgaven in de dorpen

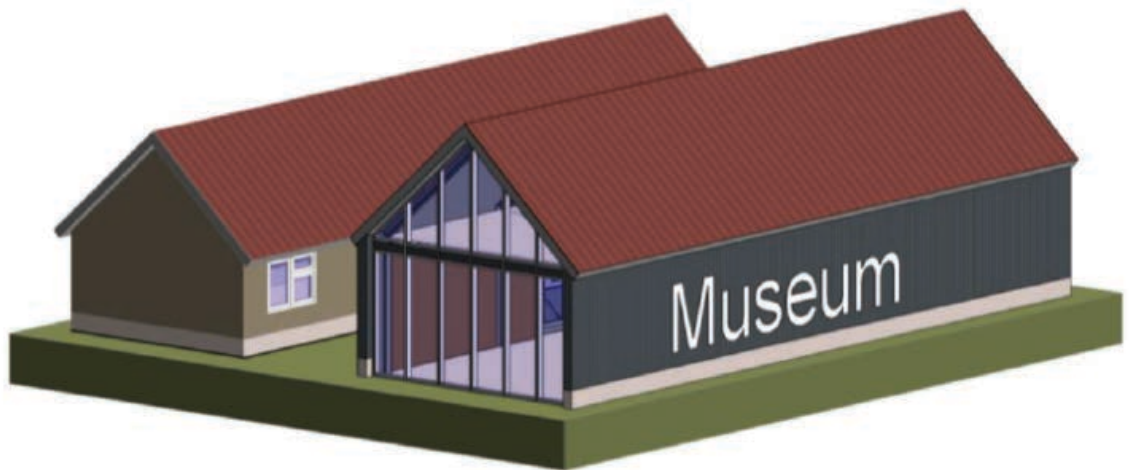

2.1 AVERLO EN FRIESWIJK

Museum Averlo Frieswijk Schalkhaar

In de eerste uitvoeringsagenda Vitaal Platteland werd gesproken over het initiatief om het Landbouwminiaturenmuseum Frieswijk uit te breiden met de collecties van het dorpsmuseum Schalkhaar en het Historisch Archief Schalkhaar. De beheerders van de verschillende collecties hebben de handen ineengeslagen en inmiddels is de Stichting Museum Frieswijk-Schalkhaar een feit. De verbouwing van het museum wordt mede mogelijk gemaakt door een Leader-subsidie. Het museum hoopt in het voorjaar van 2021 haar deuren te kunnen openen voor publiek.

Naast het tentoonstellen van de verschillende collecties, heeft de stichting ook de ambitie om een meer aanvullend aanbod op 'Bieproatn' te bieden. Het concept Bieproatn betreft een halfjaarlijks dagje uit voor de ouderen uit de buurtschappen. Door het museum tweewekelijks als huiskamer met vrije inloop beschikbaar te stellen voor de buurt senioren, wordt een meer structureel aanbod voor deze doelgroep uit de omgeving geboden. Dit aanbod sluit aan bij de ambities van het programma Vitaal Platteland. We stellen daarom € 10.000,- beschikbaar voor het realiseren van de huiskamerfunctie door het museum Averlo Frieswijk Schalkhaar.

2.2 BATHMEN

Toekomstvisie Bathmen / Wonen en Voorzieningen

Bathmen heeft een duidelijke groeiambitie en al wel voor de korte termijn. Deze ambitie kwam duidelijk naar voren tijdens de goedbezochte debatavond in het dorp begin dit jaar, georganiseerd door een groep actieve jongeren verenigd in de werkgroep Bathmen 2035. Versnelling van de groei is de komende jaren essentieel om het dorp bruisend te houden met voldoende draagvlak voor het behouden en versterken van de voorzieningen, de verenigingen en het levendige centrum. Bathmen wil groeien naar zo'n 7.000 tot 7.500 inwoners. Dat zijn ruim 1.000 inwoners meer dan nu en een groei die ruim het dubbele is van de bevolkingsgroei die nu geprognoseerd is voor het dorp Bathmen.

Dat de genoemde aantallen geen doel op zich zijn en samenhangen met de bestaande opgaven en het voorzieningenniveau, wil het dorp onderbouwen met een Toekomstvisie Bathmen 2035 die momenteel opgesteld wordt. Begin dit jaar heeft in dit kader een debatavond plaatsgevonden over de toekomst van Bathmen. Georganiseerd door een groep actieve jongeren verenigd in Bathmen 2035, georganiseerd voor alle doelgroepen.

Om de groei te kunnen halen zijn ook huishoudens van buiten Bathmen nodig. Rust, ruimte, groen, een goed voorzieningenniveau en een goede ontsluiting op de A1 zijn aantrekkelijke kwaliteiten voor potentiële nieuwe bewoners. De bestaande woningvoorraad kent een relatief eenzijdig aanbod van vrijstaande en duurdere woningen. Het dorp vraagt om meer starterswoningen en levensloopbestendige woningen.

In de tweede helft van dit jaar wordt voor de dorpen gestart met fase 3 van het traject Wonen en Voorzieningen. In deze fase wordt nadere invulling gegeven aan de routekaart voor woningbouwrealisatie in de dorpen. De ambitie voor extra groei bovenop de lokale behoefte uit Bathmen wordt meegenomen als onderdeel van de groeiopgave voor de gehele gemeente.

Plan Brink Bathmen

In de eerste uitvoeringsagenda Vitaal Platteland is €30.000,- beschikbaar gesteld voor een inrichtingsplan voor de Brink. De Brink heeft voor velen in de Battumse gemeenschap een belangrijke functie of betekenis. Er wordt door de werkgroep dan ook grote waarde gehecht aan een zorgvuldig participatieproces. Tijdens twee avonden zijn alle dorpsbewoners en belanghebbenden uitgenodigd om input te geven en onderling te discussiëren over de verschillende wensen en soms tegengestelde belangen. Ook de werkgroep zelf is zorgvuldig samengesteld. Direct belanghebbende partijen zoals 't Dijkhuis, de Dorpskerk en de Verenigde Bathmense Ondernemers (VBO) zijn vertegenwoordigd in de werkgroep.

De projectgroep wil na de zomer een eerste ontwerp presenteren en streeft ernaar om in de eerste helft van 2021 het definitieve ontwerp te kunnen laten zien.

Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen rondom Plan Brink?

Dat kan via www.planbrinkbathmen.nl of via www.facebook.com/planbrinkbathmen

Sportvoorzieningen

Begin dit jaar heeft de projectgroep Sportvoorzieningen Bathmen haar adviesrapport Sportvoorzieningen Bathmen 2020-2040 aangeboden aan de gemeente Deventer.

Tijdens een bijeenkomst in 2017 van de Dorpsagenda is door een aantal sporttakken in Bathmen kenbaar gemaakt dat er behoefte is aan betere en moderne sportvoorzieningen. Met name de staat van de huidige sporthal zou onvoldoende zijn. De handschoen is door het dorp opgepakt en een projectgroep met leden uit het dorp werd opgericht.

De projectgroep adviseert in haar rapport nieuwbouw van een multifunctionele binnensportaccommodatie op de korte termijn en herinrichting en mogelijk uitbreiding van het Sportpark op de langere termijn.

De gemeente Deventer ziet kansen om de uitkomsten van het adviesrapport mee te als onderdeel van de meer integrale opgave die een bijdrage levert aan de vitaliteit van het voorzieningenniveau en de woningbouwbehoefte in Bathmen. Een gemeentelijke projectleider zal het dorp in deze opgave ondersteunen.

Dementievriendelijk Bathmen

De projectgroep 'Dementievriendelijk Bathmen' heeft zich ten doel gesteld om van Bathmen een dementievriendelijke samenleving te maken door onder andere bewustwording te creëren. Dit doet zij aan de hand van 3 stellingen:

- 1** Inzicht biedt uitzicht - hierbij gaat het om het informeren van mantelzorgers, ondernemers, verenigingen, scholen en bewoners;
- 2** Iedereen is welkom - waarbij het gaat om het tegengaan van onbewust opwerpen van drempels voor mensen met dementie;
- 3** Een veilig thuis - waarbij het gaat om het voorkomen van onveilige situaties in en om het huis. De ambassadeurs van Dementievriendelijk Bathmen worden aangestuurd vanuit woon, zorg en dienstencentrum 't Dijkhuis.

Toegankelijkheid Cultuurhuus Braakhekke

Het Cultuurhuus heeft een belangrijke ontmoetingsfunctie in het dorp. Naast een verscheidenheid aan activiteiten en voorstellingen, biedt het Cultuurhuus onderdak aan het verenigingsleven. Gewoon even een kopje koffie drinken behoort ook tot de mogelijkheden.

Om de fysieke toegankelijkheid van de voorziening ook in de toekomst te kunnen waarborgen voor alle doelgroepen heeft het bestuur het besloten om de entree aan te passen. Door het verruimen van de entree is er ook straks voldoende ruimte voor rollator en scootmobiel en met automatisch openende deuren kan ook de minder mobiele bezoeker eenvoudig binnenkomen. Ook ontstaat er meer ruimte in de foyer, waardoor alle activiteiten die plaatsvinden beter hun plek kunnen vinden.

De verbouwing wordt financieel mede mogelijk gemaakt door verschillende fondsen en de gemeente Deventer. Daarnaast heeft de stichting obligaties uitgegeven voor het resterende bedrag. Binnen onafzienbare tijd werd het streefbedrag hiermee opgehaald.

2.3 DIEPENVEEN

Toekomstvisie/-agenda Diepenveen 2030

We hebben al eerder geconstateerd dat het goed gaat in Diepenveen. Het voorzieningenniveau is op peil, er worden veel activiteiten en evenementen in het dorp georganiseerd en de bewoners wonen met veel plezier in Diepenveen. Om te zorgen dat het goed blijft gaan in Diepenveen, dagen we het dorp uit om een vervolg op het Dorpontwikkelingsplan Ons Diepenveen 2020 te organiseren. Niet omdat het anders of beter moet, maar om te helpen om stil te staan bij hoe het nu gaat en om te reflecteren naar de toekomst. Mogelijk komen hier kansen en risico's uit die omgezet kunnen worden in agendapunten.

We reserveren voorlopig € 15.000,- voor het opstellen van een toekomstvisie/-agenda Diepenveen 2030.

Verduurzaming Kulturhus

Stichting Kulturhus Diepenveen heeft vanuit het Programma Vitaal Platteland een bijdrage ontvangen om het Kulturhus te verduurzamen. Het afgelopen jaar is door het bestuur gewerkt aan een energiebesparingsplan Dit is niet lichtvoetig aangepakt door het bestuur en heeft geleid tot een meerjarenplanning. Dit jaar zal de dakbedekking vernieuwd worden en voorzien van extra isolatie. Ook wordt ledverlichting in het gehele pand aangebracht, waarbij de verlichting in de sportzaal en bibliotheek automatisch aan- en uitgeschakeld wordt. Het installeren van twee warmtepompen en het plaatsen van circa 100 zonnecollectoren op het dak zal in de volgende fases en jaren uitgevoerd gaan worden.

Dorpsplein Diepenveen

Het Dorpsplein Diepenveen is een digitaal platform van en voor het dorp. Eén van de doelstellingen van de website is het bieden van een overzicht van activiteiten en initiatieven in het dorp. Alle verenigingen, bedrijven, instellingen, werkgroepen etc. die actief zijn in het dorp, zijn te vinden op de website, net als de dorpsagenda, reportages, nieuws en achtergronden over Diepenveen. Vanuit het programma Vitaal Platteland is vorig jaar een bijdrage toegezegd voor de verdere professionalisering van de website. De redactie heeft in de afgelopen maanden aanvullende cofinanciering georganiseerd en momenteel wordt hard gewerkt aan de doorontwikkeling van de website. De verwachting is dat de website in het najaar weer gereed is voor de toekomst.

2.4 LETTELE

Uitbreiding woningaanbod / Wonen en voorzieningen

In een vervolg op de Dorpsvisie heeft de werkgroep Wonen het afgelopen jaar de woonbehoefte onder de Lettelenaars gepeild als eerste stap naar een visie op wonen in Lettele en uitbreiding van het woningaanbod in en rond het dorp. De resultaten van deze peiling zijn gepresenteerd tijdens de bijeenkomst met vertegenwoordigers uit het dorp die de gemeente had georganiseerd in het kader van het traject Wonen en Voorzieningen.

Lettele wil graag gefaseerd groeien om zodoende de draagkracht voor de voorzieningen in het dorp te versterken. Deze ambitie is groter dan de lokale behoefte. Die extra woningbouw zou gericht moeten zijn op gezinnen met kinderen omdat de school het hart vormt voor het dorp. De school is een belangrijke bron van alle vrijwilligers die nodig zijn om die voorzieningen overeind te houden. Naast gezinnen zou er gefaseerd voor lokale jongeren gebouwd moeten worden en is er de wens om een woonzorgvoorziening te realiseren waarin ouderen zo lang het nog gaat met wat ondersteuning in Lettele kunnen blijven wonen. Het gefaseerd groeien is voor het dorp van belang om de nieuwe bewoners goed te kunnen ontvangen in de gemeenschap.

In de tweede helft van dit jaar wordt voor de dorpen gestart met fase 3 van het traject Wonen en Voorzieningen. In deze fase wordt nadere invulling gegeven aan de routekaart voor woningbouwrealisatie in de dorpen. De ambitie voor extra groei bovenop de lokale behoefte uit Lettele wordt meegenomen als onderdeel van de groeiopgave voor de gehele gemeente.

Dorpsinitiatief ‘Woningbouw en clustering voorzieningen’

Het schoolbestuur van basisschool Sancta Maria zet zich in voor nieuwbouw van de basisschool. Vooruitlopend op het besluit voor mogelijk vervangende nieuwbouw heeft de school een aantal partijen bij elkaar gebracht en geïnventariseerd hoe partijen in het dorp rondom jeugd elkaar kunnen versterken. Hier kwam uit dat nieuwbouw van de school in de nabijheid van Kulturhus de Spil meerwaarde voor het dorp kan bieden door clustering van voorzieningen. Er worden mogelijkheden gezien om slimme combinaties te maken tussen voorzieningen, de vrijkomende locatie in te zetten voor woningbouw en zodoende meerwaarde te creëren voor het dorp.

Het besluit op nieuwbouw van de basisschool is vooralsnog niet genomen. Daarnaast vragen De Spil en de voetbalvereniging naar verwachting compensatie van het gebruik van de ruimte voor de school in de vorm van verbetering of vernieuwing van huidige voorzieningen. Ook over de gewenste nieuwe woningen voor jonge gezinnen, starters en ouderen moeten nog keuzes gemaakt worden die samenhangen met het keuzes in het woningbouwprogramma van Deventer. Door de betrokkenheid van verschillende beleidsvelden bij deze ambitie en de bedragen die ermee gemoeid zijn, kan gesproken worden van een complexe opgave. Er zit veel denk- en daadkracht in het dorp, maar het is de vraag of van de initiatiefnemers verwacht mag worden om zelfstandig alles bij elkaar te brengen. Door het bieden van beperkte begeleiding door inzet van een gemeentelijk projectleider kan het dorp geholpen worden, waarbij het project van dorp zelf blijft. Vanuit het programma Vitaal Platteland worden middelen beschikbaar gesteld.

Het staat dus nog niet vast dat ook daadwerkelijk overgegaan kan worden tot nieuwbouw. De noodzaak voor nieuwbouw moet onder meer blijken uit een bouwkundig rapport. De school is hiervoor verantwoordelijk. Uiteindelijk besluit de gemeenteraad in het kader van het Huisvestingsprogramma Onderwijs 2021 of het middelen beschikbaar stelt voor de vervangende nieuwbouw.

Behoud supermarkt

De toekomst van de lokale super in Lettele is al enige tijd ongewis. De Lettelenaren zullen beamen dat de supermarkt een belangrijke functie heeft voor het dorp, zowel in het gemak als sociaal. Toch zucht de super onder de concurrentie van de grotere filialen in de omgeving, als het online boodschappen doen.

Een aantal (ex-)Lettelenaren hebben de handen ineen geslagen en willen de winkel nieuw leven in blazen. Belangrijke voorwaarde voor succes is dat dorpsbewoners op vrijwillige basis een rol vervullen in de winkel. De winst komt niet alleen ten goede aan de winkel zelf, maar ook aan het verenigingsleven.

Initiatiefnemers zijn voornemens om een stichting op te richten. Voor de oprichtingskosten van de stichting kunnen zij budget aanvragen bij WIJDeventer. Wij volgen dit initiatief met grote interesse.

2.5 LOO

Toekomstvisie / Wonen en Voorzieningen

De kleine, maar hechte gemeenschap in Loo heeft de afgelopen jaren het nodige weten te bereiken: behoud van de dorpsschool, de realisatie van 4 starterswoningen en de aanzet om te komen tot nieuwbouw van het NaoberLookaal. Om te zorgen dat er ook in de toekomst voldoende bewoners zijn om de aanwezige voorzieningen in stand te houden, heeft een vertegenwoordiging van het dorp in gesprek met de gemeente aangegeven dat er behoefte is aan nieuwbouw om jongeren en gezinnen uit het dorp te mogelijkheid te geven te kunnen blijven wonen in Loo. Het gesprek met de gemeente in het kader van het traject Wonen en Voorzieningen heeft het dorp in beweging gezet: de werkgroep Dynamisch Wonen in Loo is opgericht. De werkgroep heeft een woningbehoefte enquête in het dorp uitgezet. Deze bevestigt het beeld uit de eerdere gesprekken dat het dorp behoefte heeft aan geleidelijke groei door nieuwbouw. Ook deze opbrengst zal meegenomen worden in het gemeentebrede traject van Wonen en Voorzieningen.

Nieuwbouw NaoberLookaal

Op dit moment is het dorps huis gehuisvest in een oude dependance van de basisschool, waar ze circa acht jaar geleden gestart zijn met een dorps huis. De periode van 'proefdraaien' ligt ruim achter ons en de gemeenschap hecht grote waarde aan het dorps huis. Werkgroepen hebben twee scenario's voor de toekomst van het NaoberLookaal uitgewerkt: renovatie of nieuwbouw. De gemeenschap heeft het besluit genomen om zich in te zetten voor nieuwbouw van het NaoberLookaal. Vanuit het programma Vitaal Platteland heeft de gemeente een bijdrage van € 40.000,- beschikbaar gesteld. Daarnaast heeft het bestuur van het NaoberLookaal een aanvraag voor Leader-subsidie ingediend. De aanvraag heeft een voorlopig positief advies van de LAG. Zodra de Leader-subsidie is toegekend, kan gestart worden met de nieuwbouw van het NaoberLookaal.

2.6 OKKENBROEK

Woningbouwopgave / Wonen en voorzieningen

Voor Okkenbroek is het behoud van de basisschool van groot belang. De school zorgt voor de samenhang in het dorp. De school heeft toekomst, maar voor de lange termijn moet er dan wel voldoende aanwas zijn van jonge gezin. Nieuwbouw moet de autonome groei opvangen én de vraag van jongeren die terug willen keren naar Okkenbroek, zo geeft het dorp te kennen. Okkenbroek heeft betaalbaar aanbod, maar dat komt maar zelden vrij omdat ouderen lang in hun woning blijven wonen. Voorlopig is er met de acht nieuwbouwwoningen aan de Dijkmanstraat nog voldoende aanbod van nieuwbouw. Wel wordt aandacht gevraagd om tijdig nieuwe woningbouwlocaties beschikbaar te hebben.

Toekomstbestendigheid maatschappelijk vastgoed

De besturen van Plaatselijk Belang en Dorpshuis Ons Centrum / 't Noaberhuus hebben de handen ineen geslagen. Belangrijke aanleiding was de constatering van de besturen dat het dorp op dit moment te veel maatschappelijk vastgoed heeft (Dorpshuis Ons Centrum, 't Noaberhuus, kerk, basisschool). Samen met het dorp willen ze een plan maken voor de toekomst van het dorp met een scope van 10 jaar.

De toekomstbestendigheid van het maatschappelijk vastgoed in Okkenbroek is een complexe opgave. De eerste stappen die in de afgelopen maanden in het proces zijn gezet bevestigen de complexiteit. In de Uitvoeringsagenda 2019 is reeds € 40.000,- gereserveerd voor deze opgave. Een deel van deze bijdrage (€ 5.000,-) wordt nu ingezet voor procesbegeleiding.

2.7 SCHALKHAAR

Multifunctionele sportaccommodatie

Sporthal Westenberg vraagt over een aantal jaar om forse investeringen. In plaats van te investeren in het huidige pand, bestaat in het dorp de wens om de sportvoorzieningen in Schalkhaar bij elkaar te brengen op sportpark De Horsterhoek. Daarnaast heeft SV Schalkhaar in het meerjarenplan de ambitie opgenomen om nog meer een sociaal-maatschappelijke rol te vervullen in het dorp. Dit tezamen leidt tot de wens om de doelstellingen op het gebied van de sportaccommodaties in het dorp in één plan samen te brengen met de sociaal-maatschappelijke functie.

We ondersteunen de initiatiefnemers bij het uitwerken van een projectplan. Dit projectplan is gericht op de twee ambities om de sportvoorzieningen bij elkaar te brengen en een plek te bieden voor de sociaal-maatschappelijke functies. De helft van de ondersteuningskosten wordt aangewend vanuit de vorig jaar benoemde opgave voor de realisatie van een dorps huis. De resterende helft wordt beschikbaar gesteld door het programma Meedoen van de gemeente Deventer.

3 Vrijwilligersondersteuning

Vrijwilligers hebben een belangrijke functie in de samenleving. Zonder vrijwilligers geen verenigingen, geen activiteiten en geen evenementen. In de vorige uitvoeringsagenda is reeds geconstateerd dat de druk op vrijwilligers toeneemt. Het aantal vrijwilligers neemt af, waardoor steeds meer taken bij een kleiner groepje bewoners komt te liggen. Dit speelt niet alleen in onze gemeente, maar is een landelijk fenomeen. Gezamenlijk met de vrijwilligers willen we op lokaal niveau onderzoeken of het mogelijk is om het vrijwilligerswerk op een andere manier te organiseren met als doel de druk bij de vrijwilligers te verminderen.

Dit doen we samen met de dorpen die de handschoenen met ons willen oppakken. Want het is niet alleen een constatering van onze zijde, ook vanuit de dorpen zelf komen geluiden om een oplossing te willen zoeken voor dit probleem.

In deze opgave worden we mogelijk geholpen door Studio Vers Bestuur van de provincie Overijssel. De komende periode zal dit nader vorm gaan krijgen. We reserveren in ieder geval € 7.500,- voor het proces rondom deze opgave. Uit de opbrengst van dit project zal blijken of meer (financiële) inzet van de gemeente gewenst is.

4 Ouder worden op het platteland

We hopen het allemaal mee te mogen maken: gelukkig oud worden. Voor een groot aantal ouderen lukt dit ook zonder al te veel ongemak. Zij zullen zichzelf waarschijnlijk niet eens tot de groep 'ouderen' rekenen. Maar voor een deel van de bevolking gaat ouder worden samen met de nodige gezondheidsklachten, verminderde mobiliteit en eenzaamheid. Het is al lang niet meer vanzelfsprekend dat we op onze oude dag naar het bejaardentehuis gaan. Veel ouderen van nu zouden er ook niet meer aan moeten denken. Van de ouderen van nu wordt verwacht dat ze (met enige ondersteuning) zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Is er toch intensieve zorg nodig, dan kan men altijd nog terugvallen op de verzorgings- en verpleegtehuizen. Al betekent dit voor de bewoners van de kleine dorpen en gemeenschappen wel dat zij moeten verhuizen naar een ander dorp.

Langer zelfstandig thuis wonen vraagt om een andere kijk op de woning en de woonomgeving. Daar is al het nodige voor in beeld gebracht. Het vraagt ook iets van het voorzieningenniveau en de sociale structuur in de dorpen. Want als de supermarkt verdwijnt uit het dorp, hoe kun je dan je boodschappen doen als je ook geen auto meer rijdt.

De komende periode willen we onderzoeken op welke wijze bijgedragen kan worden aan het gelukkig ouder worden in de dorpen. We willen in beeld krijgen welke aspecten bijdragen aan gelukkig ouder worden, wat hiervoor aan voorzieningen en activiteiten al wordt aangeboden in de dorpen, wat versterkt kan worden en wat er nog ontbreekt. De focus van dit onderzoek ligt bij de kleinere dorpen, omdat juist hier de grootste uitdaging ligt in de relatie tot het voorzieningenniveau en de sociale infrastructuur.

We stellen vanuit het programma Vitaal Platteland € 20.000,- beschikbaar voor deze opgave.

5 Streekproducten

Herkenbare producten uit de eigen omgeving versterken de binding tussen stad en platteland en bieden kansen voor nieuwe economische activiteiten op het platteland en in de dorpen. In het coalitieakkoord is de ambitie uitgesproken om de afzet van streekproducten te stimuleren.

Er zijn in onze gemeente al meerdere concepten en initiatieven die zich richten op het samenbrengen van lokale producenten en consumenten. Desondanks vormt de productie en verkoop van streekproducten in veel gevallen nog steeds geen stabiele economische activiteit, laat staan dat er sprake is van een groei van de lokale markt. We zijn ervan overtuigd dat een economisch duurzame streeklandbouw kan bestaan in onze omgeving. We willen de streeklandbouw graag stimuleren, samen met organisaties en (agrarisch) ondernemers in onze gemeente. Op ons verzoek heeft de Gasfabriek vorig jaar inzichtelijk gemaakt welke hindernissen de verdere groei van streekproducten belemmeren en een aantal voorstellen gedaan hoe een structureel grotere afzet in de omgeving te realiseren is.

De bijeenkomsten in het kader van het onderzoekstraject door de Gasfabriek heeft bij enkele partijen in de keten het vuurtje verder doen ontbranden. Zij hebben de handschoen opgepakt om een gezamenlijk merk neer te zetten voor producten van Deventer grond. Op dit moment worden grote stappen gezet om volgend voorjaar het merk in de lokale supermarkten aan te bieden. Door de lokale producten onder het nieuwe merk hier aan te bieden wordt het de consument zo gemakkelijk mogelijk gemaakt. De marketing is gericht op het zichtbaar maken van de producent achter het product. Inwoners kunnen op de fiets stappen en er naartoe fietsen om te zien waar hun eten vandaan komt en zien wie hun product maakt. Zo wordt de verbinding tussen de inwoners van de stad en het omringende platteland versterkt. Vanuit het programma Vitaal Platteland stellen we € 25.000,- beschikbaar om dit lokale merk goed in de markt te zetten.

6 Overige ontwikkelingen in het buitengebied

Het zijn roerige tijden voor de agrariërs in ons buitengebied. Doordat een streep is gezet door de landelijke Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) krijgen verschillende sectoren te maken met stringenter regelgeving als het gaat om het terugbrengen van stikstof en natuurherstel. Het Rijk heeft in februari van dit jaar verschillende maatregelen voor de landbouw afgekondigd, waaronder een tijdelijke aanpassing van het eiwitgehalte in krachtvoer voor melkvee en gerichte opkoop op vrijwillige basis van agrarische bedrijven nabij Natura2000-gebieden. Nog niet alle maatregelen zijn volledig uitgewerkt en het is nog maar de vraag of het bij de reeds aangekondigde maatregelen blijft.

Ook de gevolgen van de coronacrisis gaan niet voorbij aan de landbouwsector. Er zijn verschillen binnen de sector, maar men houdt rekening met financiële gevolgen op de korte dan wel lange termijn.

Tegelijkertijd hebben we ook dit jaar weer te maken met droogte. Eind mei was het neerslagtekort groter dan in alle voorgaande jaren in dezelfde periode. Zolang er voldoende beregend kan worden, levert dit nog geen problemen op. Maar zodra dit niet meer mogelijk is, vermindert de gewasgroei en hiermee de opbrengst. In de zomermaanden is het neerslagtekort afgenomen, maar vooralsnog behoort 2020 tot de 5% droogste jaren.

De boer op

We vinden het belangrijk om ook met de agrariërs in onze gemeente in contact te blijven. Juist nu in een periode waarin er veel op de boeren afkomt. Dit doen we onder andere door het gesprek met elkaar te organiseren. Ons voornemen om in oktober een vervolg te geven aan het gesprek dat in 2019 heeft plaatsgevonden met een aantal agrariërs kon vanwege de aangescherpte coronamaatregelen op het laatste moment geen doorgang vinden.

Erfcoaches en erftransformaties

Sinds vorig jaar kunnen erfeigenaren in de gemeente Deventer een beroep doen op een erfcoach. Er komt het nodige op de erfeigenaren af en de erfcoaches denken met agrariërs en andere erfeigenaren mee over de toekomst van het erf en de eigenaar. Ze helpen om de kansen en mogelijkheden op een rijtje te zetten en te kijken welke stappen men kan nemen. Meer informatie over de erfcoach vindt u op www.dekrachtvansalland.nl/erfcoaches. De erfcoaches zijn een initiatief van de provincie Overijssel en worden mede mogelijk gemaakt door de gemeente Deventer.

Eén van de mogelijkheden voor een toekomstbestendig erf is vervangen van leegstaande gebouwen door nieuwbouw van een woning of een andere passende functie. Hiertoe is in 2018 de rood-voor-rood-regeling 'Kansen uit buiten' vastgesteld.

Vrijwillige kavelruil

Dit jaar zijn de eerste 24 hectare middels 2 ruilplannen binnen het kavelruilproject van eigenaar geruild. Het vrijwillige kavelruilproject 'Kavels voor Koeien Deventer' is een initiatief van LTO Noord afdeling Salland en de gemeente Deventer. Door huiskavelvergroting kunnen deelnemende agrarische bedrijven hun koeien blijven beweiden, wordt de bedrijfsvoering efficiënter en is er minder landbouwverkeer op de weg, wat positief is voor de verkeersveiligheid en het milieu. Het project beoogt de ruil van 200 hectare grond.

Keurmerk Veilig buitengebied

De veiligheid van het buitengebied komt steeds meer onder druk te staan door de toename van criminele activiteiten. Door de uitgestrektheid kunnen criminelen er vaak ongezien opereren, al dan niet met (gedwongen) medewerking van de eigenaar. Boerenbedrijven krijgen te maken met diefstal van diesel, koperen spuitkoppen en kostbare landbouwmachines op het erf. Ook steken hennepkwekerijen en xtc-labs steeds vaker de kop op in een afgelegen schuur of stal, en niet alleen meer in Brabant of Limburg. We willen de opkomst van ondermijning in het buitengebied zoveel mogelijk voor zijn en tegengaan. Dit doen we bijvoorbeeld door het instellen van het Keurmerk Veilig Buitengebied, samen met organisaties die actief aanwezig zijn in het buitengebied, politie, bewoners en ondernemers.

Financiële paragraaf

INZET VITAAL PLATTELAND 2020

Initiatief	Bijdrage
Averlo-Frieswijk - Huiskamerfunctie Museum AFS	€ 10.000,-
Diepenveen - Toekomstvisie/-agenda	€ 15.000,-
Lettele - Dorpsinitiatief 'Woningbouw en clustering voorzieningen'	€ 20.000,-
Lettele - Toegankelijkheid De Spil	€ 2.500,-
Ondersteuningsplan vrijwilligers	€ 7.500,-
Ouder worden in de dorpen	€ 20.000,-
Streekproducten	€ 25.000,-
Totaal	€ 100.000,-

INZET VITAAL PLATTELAND 2019

Initiatief	Bijdrage	(voorlopig) ingezet
Diepenveen - Duurzaamheidsmaatregelen Kulturhus	€ 20.000,-	€ 20.000,-
Diepenveen - Dorpsplein Diepenveen	€ 2.500,-	€ 2.500,-
Diepenveen - Openbaar vervoer	PM	-
Schalkhaar - Ondersteuning Verenigd Schalkhaar	€ 5.000,-	-
Schalkhaar - Realisatie Dorpshuis ¹	€ 40.000,-	€ 5.000,-
Bathmen - Inrichtingsplan Brink	€ 30.000,-	€30.000,-
Okkenbroek - Invulling maatschappelijk vastgoed	€ 40.000,-	€ 5.000,-
Loo - NaoberLOOKaal	€ 40.000,-	€ 40.000,-
Streekproducten	€ 25.000,-	€ 25.000,-
Duurzaamheidsmaatregelen dorpshuizen	PM	-
Totaal (excl. PM)	€ 202.500,-	€ 120.750,-

¹ De bijdrage vanuit Vitaal Platteland voor het haalbaarheidsonderzoek naar het samenbrengen van de sportvoorzieningen en de sociaal-maatschappelijke functie in Schalkhaar wordt aangewend vanuit de gereserveerde bijdrage voor deze opgave.

Colofon

Uitgave	Gemeente Deventer
Tekst	Gemeente Deventer
Vormgeving	AMGdesign Deventer

oktober 2020